

všeob. poj. podmínek vyjadřuje, zrušení pojišťovací smlouvy. Zrušení smlouvy pojišťovací nebylo zabráněno se strany banky tím, že dala jiným způsobem najevo, že na zrušení smlouvy nepomýšlí, jako na př. tím, že upomenula žalovaného o zaplacení pojistného dne 23. února 1925, což se ovšem stalo též již po uplynutí tříměsíční lhůty žalobní, jakož i tím, že se pokoušela jednati se žalovaným pomocí svého úředníka, neboť to jsou úkony, které podání žaloby nemohou nikterak nahraditi. Propadnutí tříměsíční lhůty § 14 odst. 5 nebylo však zabráněno ani tím, že banka zúčtovala z požární náhrady 6.000 Kč ve prospěch dlužných premií žalovaného větší část 1.689 Kč 02 h na rok 1923—24 a na rok 1924—25 částku 142 Kč 98 h, neboť odst. 5 § 14 všeob. pojišť. podmínek požárních výslovně uvádí, že musí býti zaplaceno pojistné s příslušenstvím, tedy celé pojistné, a nestačí k zabránění zrušení smlouvy pojišťovací, byla-li zaplacena jen jeho část. Odvolací soud mylně vykládá (5) § 14 poj. podmínek restriktivně odstavcem 3 téhož § v ten rozum, že záleží jen na vůli banky, zda chce dáti najevo vůli zrušiti pojišťovací smlouvu, čili nic, neboť odst. 5 § 14 rozeznává jasně mezi výslovným zrušením pojišťovací smlouvy bankou, což se děje písemně, a mezi zrušením, jež nastává ipso facto, samo sebou mlčky uplynutím tříměsíční lhůty žalobní, při čemž vůle banky a její projev jsou úplně lhostejné a nerozhodné. Ustanovení, že se nepodáním žaloby o zaplacení premie rozvazuje pojišťovací smlouva, nezakládá jen právní domněnku, kteráž by odpadla, když pojišťovna pojištěného nenechala na pochybách, že trvá na dodržení pojišťovací smlouvy. Tento názor zneužívá účel tohoto ustanovení. Tímto ustanovením má býti znemožněno, by pojištěný nebyl přidržován po delší dobu k doplatkům, ač nebyl po dobu tu vlastně pojištěn, neboť pojišťovna nebyla povinna škodu nahraditi, když a pokud premie nebyla zaplacena. (Viz Ehrenzweig, Das Recht der Schuldverhältnisse 1928 str. 592 a rozh. 6289 sb. n. s.). Poněvadž, jak doličeno, tříměsíční žalobní lhůta marně prošla, aniž banka žalobu podala, nastalo zrušení pojišťovací smlouvy, zanikl pojistný poměr mezi stranami se zpětnou účinností ode dne splatnosti dlužného pojistného a postrádá proto žaloba o pojistné všeho právního důvodu.

Čís. 8277.

K nabytí vlastnického práva k hromadné věci netřeba hmotného odevzdání. Stačí odevzdání znamením. Listinou prokazující vlastnictví k věci (§ 427 obč. zák.) není závěrkový list o koupi.

(Rozh. ze dne 6. září 1928, Rv I 1216/28.)

Žalovaná firma vedla proti Vilému G-ovi exekuci zabavením vagonu dubového řeziva. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce zrušení exekuce, tvrdě k řezivu právo vlastnické. Procesní soud prvé sto-

l i c e uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Soud prvé stolice zjistil, že žalobce, koupiv dne 21. července 1927 od Vincence G-a vagon dubového řeziva, nalézajícího se v B., jeden m³ za 780 Kč, dne 24. července 1927 tržní cenu 10.340 Kč zaplatil, načež mu prodávající vydal závěrečný list ze dne 21. července 1927 a takto mu zboží předal. I kdyby toto skutkové zjištění bylo správné, nenabyla podle názoru odvolacího soudu žalující strana práva vlastnického k zabavenému dříví, poněvadž nedošlo k odevzdání, odpovídajícímu předpisům zákona. Jest sice uznati, že v tomto případě nebylo zapotřebí fysického, hmotného odevzdání dříví k nabytí práva vlastnického, nýbrž že by postačilo odevzdání znamením (symbolická tradice), ježto jde o věc hromadnou, která se, jak všeobecně známo, podle názorů obchodu a podle zvyku fysicky neodevzdává. Jiná otázka však jest, zda i při tomto právním hledisku ob stojí žalobní nárok po právu. Podle § 427 obč. zák., jednájícího o tak zvaném symbolickém odevzdání, dopouští zákon u movitých věcí, které pro svou povahu nepřipouštějí odevzdání hmotného odevzdání znamením, kromě jiného tím způsobem, že vlastník odevzdá příjemci listiny, jimiž se vlastnictví prokazuje. Za takovouto listinu nelze však pokládati závěrečný list ze dne 21. července 1927, to jest listinu, která, byvši zřízena o právním jednání kupní smlouvě, mezi prodávajícím a kupitelem slouží jen k tomu, by prokázala důvod k nabytí vlastnického práva, pokud se týče obligační nárok na vydání (dodání) dříví majitelem, a nemůže tudíž o sobě nahraditi odevzdání, to jest ještě zvláštní kromě důvodu zákonem požadovaný způsob nabývací (§§ 426 až 428 obč. zák.). Kromě toho závěrečný list neobsahuje zmínky o odevzdání, neuvádí ani přesně množství prodávaného dříví (12 až 13 m³) a také je nepopisuje podle individuálních známek, by se rozeznávalo ode všeho podobného dříví téhož způsobu, takže totožnost dříví na základě závěrečného listu vůbec nelze zjistiti (§ 370 obč. zák.). Z toho, co právě uvedeno, plyne, že zabavené dříví nebylo předáno žalobci způsobem zakládajícím vlastnictví, poněvadž závěrečný list není listinou, jakou má na zřeteli při symbolickém odevzdání ustanovení § 427 obč. zák. Poněvadž žalobce neprokázal právní důvod žalobního nároku, právo vlastnické k zabavenému dříví, bylo odvolání vyhověti, napadený rozsudek změnit a rozhodnouti, jak se stalo.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

V napadeném rozsudku bylo správně doličeno, že listina ze dne 21. července 1927, t. j. pouhé potvrzení o uzavření obchodu nikterak neprokazuje převod vlastnictví dříví na žalobce, skutečný přechod předmětu koupě do jmění kupitelova, neboť listina postrádá určitý projev vůle prodávatele i kupitele, že koupené dříví již tímto potvrzením kupu má přejíti do vlastnictví kupitelova, nanejvýš ana v listině jest ustanovena

dodací lhůta do polovice září 1927. Z toho plyne, že dovolávaná listina nemá takové průkazní moci o žalobcově vlastnictví, jakou vyžaduje zákon při t. zv. symbolickém odevzdání listinou podle § 427 obč. zák. a žalobci se tedy nezdařil důkaz o tvrzeném věcném právu (vlastnictví) k zabavenému dříví, o které právě vylučovací žalobu podle § 37 ex. ř. opíral. Netřeba se proto obíratí další otázkou, zda předmět koupě byl v listině dostatečně určen (individualisován), aniž dovolacími vývody, věnovanými této otázce.

Čís. 8278.

Za podmínek §§ 291 a 251 čís. 7 ex. ř. nelze vésti exekuci ani na odbytné výživného.

(Rozh. ze dne 7. září 1928, R I 659/28.)

Vymáhající věřitel vedl proti nezl. dlužníku exekuci zabavením odbytného, jež bylo složeno pro dlužníka pozůstalostí po nemanželském otci. Soud první stolice exekuční návrh zamítl, rekursní soud exekuci povolil.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Exekuční řád a zákony jej doplňující obsahují celou řadu ustanovení, zabezpečujících určitou část dlužníkových důchodů před exekucí k umožnění jeho dalšího živobytí. Předpis § 291 čís. 2 ex. ř., jenž v doslovu zákona ze dne 17. května 1912, čís. 104 ř. zák. připouští exekuci na výživné, opírající se o zákonné ustanovení, jenom, pokud přesahuje 1.200 Kč ročně, vztahuje se ovšem podle svého zařazení mezi předpisy o exekuci na peněžité pohledávky a podle svého doslovu toliko na případy, v nichž výživné jest ještě pouhou pohledávkou, avšak podle § 251 čís. 7 ex. ř. zůstává i potom, když výživné bylo již zapláceno, nezabavitelnou ona část hotových peněz, která pochází z takové ve lhůtách splatné pohledávky a připadá na čas od výkonu exekuce až do dne splatnosti další lhůty. Podle zásad obsažených v těchto předpisech nutno rozhodnouti i případ v zákoně neřešený, že výživné bylo složeno najednou předem, avšak způsobem zajišťujícím, že nebude odňato svému účelu. Nemanželský otec nynějšího dlužníka byl odsouzen rozsudkem platiti na jeho výživu, dokud se sám neuživí, 50 Kč měsíčně. Toto výživné bylo podle § 291 čís. 2 ex. ř. nezabavitelné. Když po smrti nemanželského otce jeho dědicové vyrovnali smírem nároky příslušející dítěti z rozsudku odbytným 1.500 Kč a složili odbytné hotově u poručenského soudu, pocházejí i tyto peníze z nezabavitelné pohledávky a zůstávají určeny k tomu, by bylo z nich dítě živeno až do doby, kdy se samo užíví. Proto musí i ony zůstatí prosty exekuce za podmínek §§ 291 a